

Obradował Zespół ds. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w MSZ

W Ministerstwie Spraw Zagranicznych 15 grudnia 2016 r. odbyło się kolejne spotkanie międzyresortowego Zespołu ds. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka. W posiedzeniu wzięli udział adw. Justyna Metelska, przewodnicząca Komisji Praw Człowieka przy NRA oraz adw. Monika Gąsiorowska.

Obradom Zespołu przewodniczyła Pani Justyna Chrzanowska, pełnomocnik Ministra Spraw Zagranicznych ds. postępowań przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka, która przedstawiła aktualny stan wykonywania wyroków ETPCz przez Polskę, w tym spraw zamkniętych przez Komitet Ministrów Rady Europy w 2016 r. Podkreślała konieczność przeciwdziałania naruszeniom Konwencji na gruncie krajowym oraz podejmowania działań edukacyjnych zmierzających do upowszechniania orzecznictwa ETPCz.

Zostały też przedstawione informacje właściwych resortów i innych podmiotów na temat postępów w realizacji poszczególnych wybranych wyroków Trybunału przeciwko Polsce. Poszczególne sprawy referowali przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Centralnego Zarządu Służby Więziennej, Prokuratury Krajowej.

W dyskusji udział wzięli m.in. dr Hanna Machińska z Biura Informacji Rady Europy, przedstawiciele Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, biura Rzecznika Praw Obywatelskich, Federacji na Rzecz Kobiet i Planowania Rodziny, Komisji Praw Człowieka przy KIRP oraz Instytutu Ordo Iuris.

Omawiano stan wykonywania wyroków dotyczących praw reprodukcyjnych, przewlekłości postępowania, w tym przewlekłości postępowań administracyjnych, stosowania tymczasowego aresztowania oraz zapewnienia pozbawionym wolności należytej opieki medycznej.

Referowano również zakres realizacji wyroków dotyczących wolności wyrażania opinii ws. Kuryłowicz, Jucha i Żak, Lewandowska-Malec przeciwko Polsce, a także wyroku ws. Wizerkaniuk przeciwko Polsce, wskazując na konieczność przeprowadzenia nowelizacji ustawy - prawo prasowe.

Przedmiotem spotkania było także omówienie spraw nt. stosowania reżimu przewidzianego dla więźniów niebezpiecznych w związku z zamknięciem w 2016 r. przez Komitet Ministrów Rady Europy nadzoru nad sprawami z grupy Horych i Piechowicz przeciwko Polsce, uwzględniając fakt zakomunikowania rządowi nowych spraw Chowaniec przeciwko Polsce i Dudek przeciwko Polsce (stosowanie reżimu przewidzianego dla więźniów niebezpiecznych wobec skarżących przez okres odpowiednio 15 i 14 lat).

Tematem dyskusji był także kwestia stosowania tymczasowego aresztowania w związku z zamknięciem w 2014 roku nadzoru przez Komitet Ministrów Rady Europy nad sprawami dotyczącymi przewlekłości tymczasowego aresztu (grupa Trzaska) oraz pojawiającymi się nowymi skargami dotyczącymi tego problemu.

W dyskusji adw. Justyna Metelska zwracała uwagę na to, że w Polsce nadal istnieje problem przewlekłości tymczasowego aresztowania, a także kontroli sądowej postanowień w przedmiocie tego najsurowszego środka zapobiegawczego, również w zakresie jakości uzasadnień postanowień o zastosowaniu lub przedłużeniu aresztu. Odnosząc się do kwestii zamknięcia przez Komitet Ministrów Rady Europy nadzoru nad sprawami z grupy Horych i Piechowicz wskazała, że zachodzi pilna potrzeba zmiany praktyki kwalifikowania osadzonych do statusu więźniów niebezpiecznych. Istnieje konieczność precyzyjnego uzasadnienia decyzji o przyznawaniu takiego statusu oraz przedłużania go. Zwróciła uwagę, że pomimo nowelizacji ustawy Kodeks karny wykonawczy, sytuacja - jeśli chodzi o praktykę - nie zmieniła się. Adw. Metelska podkreśliła, że Adwokatura nieustannie podejmuje

działania na rzecz upowszechniania wiedzy o standardach wynikających z orzecznictwa ETPCz i kładzie nacisk na kształcenie aplikantów adwokackich w zakresie praw człowieka.

Adw. Monika Gąsiorowska zabrała głos w dyskusji i zwróciła uwagę na brak skutecznego wykonywania przez Polskę wyroków dot. kontaktów jednego z rodziców z dzieckiem. Wskazała też na brak wykonywania wyroków dotyczących praw reprodukcyjnych – wyrok P. i S. przeciwko Polsce oraz R.R. przeciwko Polsce.

Każdy z uczestników otrzymał raport z wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przez Polskę za 2015 r.